

Горяїнова Г. В.

АНАЛІЗ ОТРИМАНИХ УЛЬТРАЗВУКОВИХ ТА АНАТОМІЧНИХ ЗРІЗІВ ПЕЧІНКИ У ЗІСТАВЛЕННІ

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Ультразвуковий метод дослідження внутрішніх органів у нинішній час займає пріоритетне місце серед інших неінвазивних методів дослідження. Разом з тим, трактовка ультразвукових томограм печінки не має топографоанатомічної бази та часто носить безсистемний описувальний характер. Вирішення цієї проблеми пов'язано з використанням універсальної системи координат (Бурих М. П. 1991).

Мета нашого дослідження – порівняльна типізація анатомічних та ультразвукових зрізів печінки з анатомічним обґрунтуванням додаткових доступів до структурних елементів печінки стосовно ультразвукового сканування.

Матеріалом дослідження стали 57 трупів людей зрілого віку, смерть яких не була пов'язана з патологією гепато-біліарної системи. У роботі використовувались: топометрія печінки, селективна ангіографія портальної системи печінки, ультразвукове сканування печінки відповідно до топографоанатомічних меридіанів.

У процесі дослідження на поверхню печінки трупа наносили топографоанатомічні меридіани (топометрія), потім ін'єкували портальну систему печінки, виділеної з трупа сірчаноокислим барієм. Після цього проводили ультразвукове сканування у сагітальній площині ін'єксованої печінки відповідно до нанесених на її поверхню меридіанів. Ультразвукові томограми підтверджувалися виконаними у сагітальній площині анатомічними зрізами, а також отриманими рентгенологічними ангіограмами портальної системи печінки.

При зіставленні анатомічних й ультразвукових зрізів печінки відповідно до топографоанатомічних меридіанів встановлено:

- Передній серединний меридіан (M_0) має проекцію на середину лівої частки печінки, ультразвукове сканування в сагітальній площині вздовж цього меридіана візуалізує судинно-секреторні елементи II і III сегментів печінки.
- Правий передній меридіан (M_{11}) має проекцію на місце фіксації серпоподібної зв'язки до діафрагмальної поверхні печінки, сканування вздовж цього меридіана візуалізує ліву портальну щілину.

- Правий передній латеральний меридіан (M_{10}) має проекцію на 1 см вправо від ложа жовчного міхура, і сканування вздовж цього меридіану візуалізує праву порталну щілину й судинно-секреторні елементи п'ятого й шостого сегментів ($C_5 - C_6$).
- Правий задній латеральний меридіан (M_8) має проекцію на середину правого заднього кута печінки, сканування вздовж цього меридіана візуалізує судинно-секреторні елементи правого латерального й правого парамедіального секторів.

Висновок: топографо-анатомічні меридіани (Бурих М. П. 1991) можуть бути використані при ультразвуковому скануванні як додаткові доступи, що деталізують ультразвукові томограми, отримані традиційним способом.